

Enquête TSO - BSO

Maart 2021

Intro

Vanuit de grafische- en papier en karton bewerkende sectoren werd in het najaar van 2020 de bezorgdheid geuit dat vanaf 2023 de opleiding drukken niet meer zou worden aangeboden in de 3de graad van het TSO-onderwijs (Technisch Secundair Onderwijs).

Vanuit deze bekommernis werd in maart 2021 een enquête gehouden door Febelgra, Indufed, GRAFOC en PaperPackSkills bij bedrijven uit de grafische- en papier en karton bewerkende sectoren. Hierbij werd nagegaan of er nood is aan TSO-profielen drukken en afwerken.

Met de resultaten van deze enquête kunnen de grafische- en papier en karton bewerkende sectoren samen met hun sociale partners, de onderwijsnetten en -koepels en scholen, in onderhandeling treden met het ministerie van onderwijs om TSO-drukken terug in het aanbod op te nemen.

Resultaten

In totaal hebben 57 bedrijven de enquête ingevuld. Deze bedrijven vertegenwoordigen 4.511 werknemers. 16 bijkomende correspondenten hadden geen naam of e-mail. Deze werden niet opgenomen in het verslag.¹

¹ Van deze respondenten kan niet achterhaald worden of de informatie klopt. Volgens de ingevulde data gaat het over een mogelijke tewerkstelling van 204 arbeiders

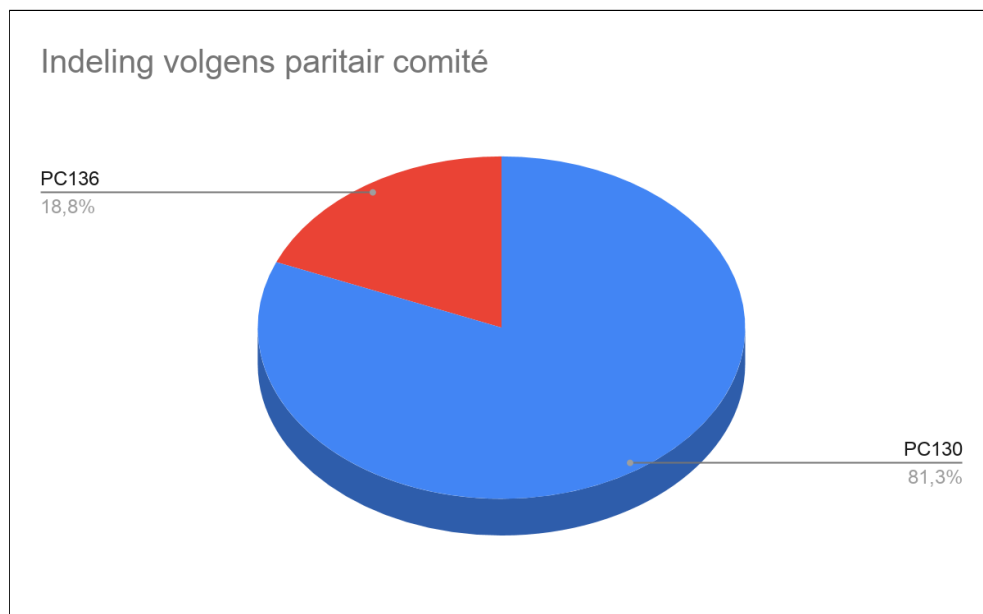
Inhoud

Antwoorden en adviezen bij de open vragen uit de enquête

1. Profiel van de bedrijven	4
2. Profiel van de werknemers uit de enquête	4
a. Profiel volgens statuut	4
b. Leeftijdsprofiel van de arbeiders	5
3. Verwachte aanwervingen in de sectoren	6
4. Heeft drukken een plaats in het TSO onderwijs?	7
a. Resultaten van de enquête	7
b. Toelichting	8
5. Kan drukken, gezien de technologische evolutie, nog in het grafisch onderwijs gegeven worden?	8
a. Resultaten van de enquête	8
b. Toelichting	8
6. Onderschrijven jullie de visie van de sectoren en de sociale partners om drukken in TSO te blijven aanbieden?	9
7. Aanbevelingen uit de enquête	10
8. Instroom problematiek	10
a. Instroom vanuit VDAB	10
b. Instroom vanuit onderwijs	11
9. Conclusie	11
10. Alle hens aan dek	12
a. Uitdagingen	12
b. LinkedIn profiel en vacaturesite PrintmediaJobs.be	13
11. Antwoorden en adviezen bij de open vragen uit de enquête van maart 2021	14
1. Flexo drukken	14
2. Drukafwerking	15
3. Niveau van de leerlingen die uitstromen met meer technisch inzicht	15
4. Attitude van nieuwe werknemers	16
5. Werkplekleren, stages, duaal leren en voortgezette opleiding in het bedrijf	16
6. Promotie voor de beroepen in de grafische sector	17
7. Investerings in grafische machines in onderwijs	17

Antwoorden en adviezen bij de open vragen uit de enquête

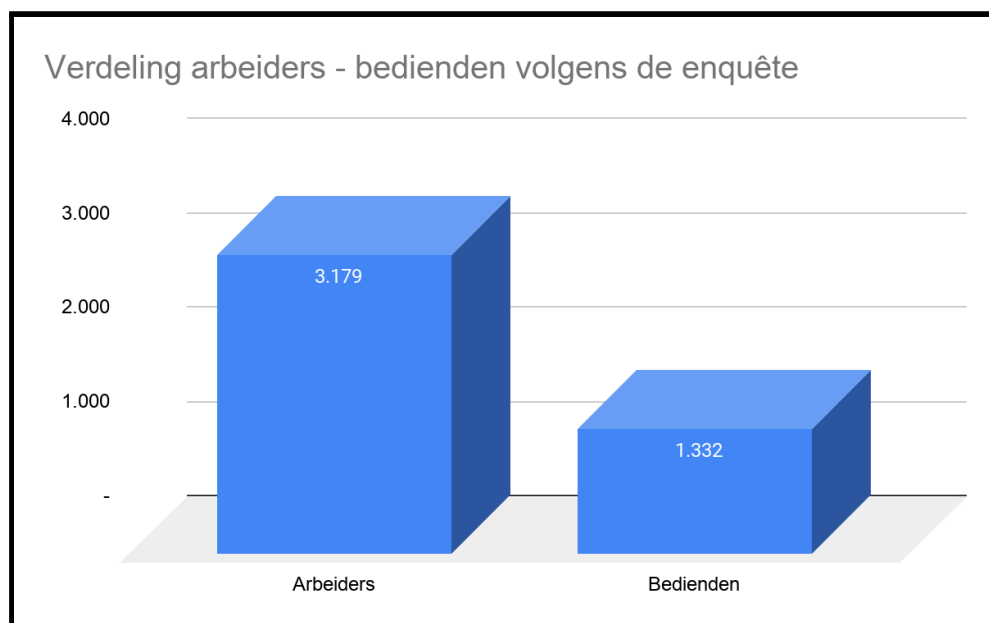
1. Profiel van de bedrijven.

81% van de bedrijven die de enquête hebben ingevuld behoren tot het paritair comité 130, 19% tot paritair comité 136.

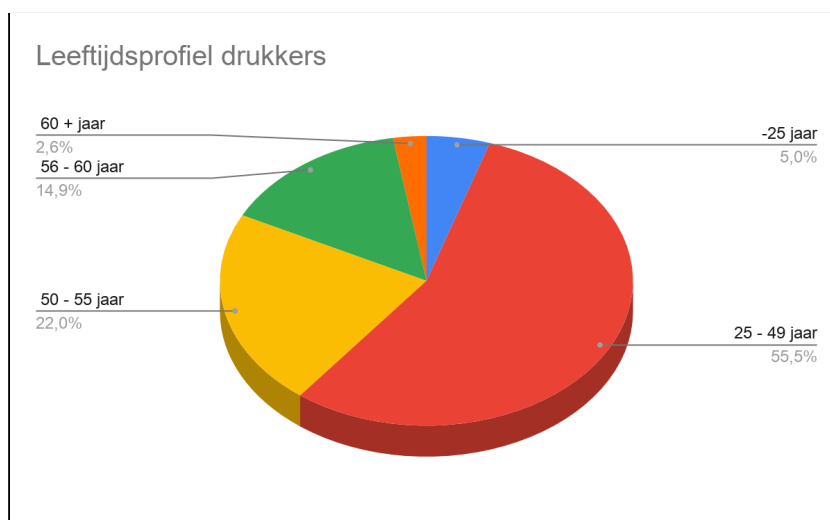
2. Profiel van de werknemers uit de enquête.

a. Profiel volgens statuut

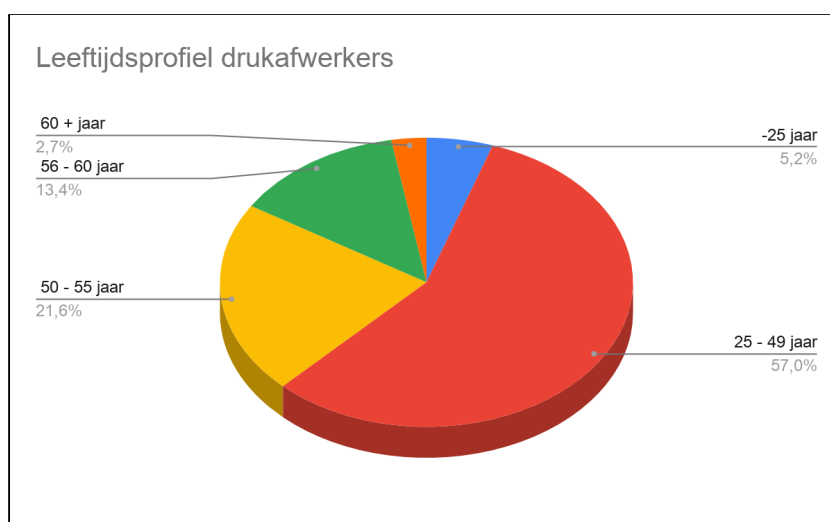

In de deelnemende bedrijven werkt 30% van de werknemers onder een bediendenstatuut en 70% heeft een arbeidersstatuut (PC130 en PC136)

b. Leeftijdsprofiel van de arbeiders

In de bedrijven die aan de enquête hebben meegewerkt werken 3.179 arbeiders. Bijna 18% van de drukkers is ouder dan 56 jaar en 22% is tussen 50 en 55 jaar. 60% is jonger dan 50 jaar maar slechts 4% is jonger dan 25 jaar.

Bij de drukafwerkers is het een gelijklopend profiel zoals bij de drukkers. Ruim 16% van de drukafwerkers is ouder dan 56 jaar en 22% is tussen 50 en 55 jaar. 64% is jonger dan 50 jaar maar slechts 5% is jonger dan 25 jaar.

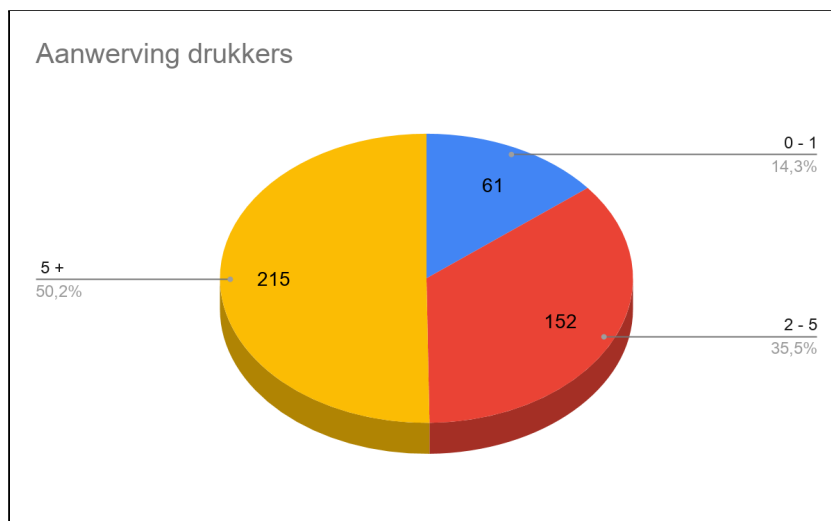
3. Verwachte aanwervingen in de sectoren.

De grafische- en papier en karton bewerkende sectoren kampen met een vrij grote vergrijzing. Uit de data² van departement werk en sociale economie (WSE) is op te maken dat 36,3% van de arbeiders uit de grafische sector 50+ is. Voor de papier en karton bewerkende sector is dit 37,5%. Uit de enquête blijkt dat slechts 4,74% van de arbeiders in de drukkerij en de afwerking jonger is dan 25 jaar en bijna 40% is 50+.

In de enquête werd eveneens bevraagd hoe het aanwervingsbeleid er de komende jaren gaat uitzien om deze vergrijzing op te vangen.

48% van de deelnemende bedrijven verwachten om binnen het jaar nieuwe drukkers aan te werven. 73% van de deelnemende bedrijven verwachten om drukafwerkers aan te werven. 86% tot 91% van de bevroegde bedrijven verwacht in de periode tussen 2 en meer dan 5 jaar nieuwe drukkers en drukafwerkers nodig te hebben

	Drukkers			Drukafwerkers		
	0 - 1 jaar	2 - 5 jaar	5+ jaar	0 - 1 jaar	2 - 5 jaar	5+ jaar
	25	43	32	26	32	25
	47,54%	90,79%	88,37%	69%	85,80%	86,50%

De deelnemende bedrijven verwachten binnen het jaar 61 nieuwe drukkers aan te werven, 152 nieuwe drukkers in een periode van 2 tot 5 jaar en 215 drukkers in een periode +5 jaar.

² Groepssectorfoto 2020

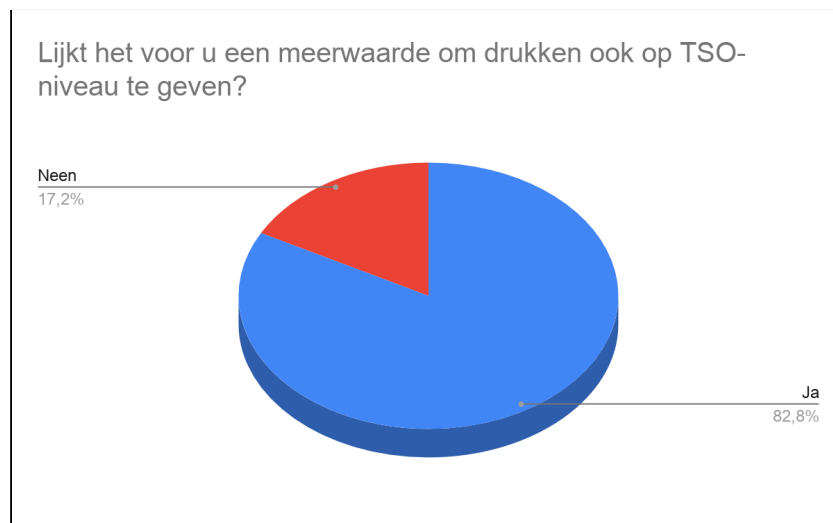
De deelnemende bedrijven verwachten binnen het jaar 100 nieuwe drukafwerkers aan te werven, 176 nieuwe drukafwerkers in een periode van 2 tot 5 jaar en 237 drukafwerkers in een periode +5 jaar.

4. Heeft drukken een plaats in het TSO onderwijs?

De huidige oudere generatie drukkers en drukafwerkers zijn veelal via deeltijds- of beroepssecundair onderwijs de sector ingestroomd. Deze werknemers hebben tijdens hun loopbaan het profiel zien evolueren van een eerder mechanisch-technisch beroep naar een meer technologisch en geautomatiseerd beroep.

De vraag kan gesteld worden of het profiel van de klassieke BSO leerling drukken nog volstaat om aan de slag te gaan in de sterk geautomatiseerde en het meer high-tech beroep van drukker.

a. Resultaten van de enquête

Uit de enquête geeft 83% van de respondenten aan dat drukken ook thuis hoort in het TSO.

b. Toelichting

De respondenten hadden de mogelijkheid om in de enquête toelichting te geven bij hun keuze. In het onderstaande overzicht werden de meest voorkomende reactie opgenomen

i. Waarom wel?

- “Voor hoog kwalitatief drukwerk is een voldoende hoog opleidingsniveau noodzakelijk. Deze drukpersen (offset) zijn complex en kunnen moeilijk door mensen op BSO-niveau bediend worden.
- De huidige generatie computergestuurde drukpersen vergt een bepaald niveau van drukkers dat bij matige BSO-drukkers niet gehaald wordt
- (Toekomstige) operatoren dienen over een hoog technisch niveau te beschikken
- Het is belangrijk dat mensen die op de arbeidsmarkt komen een goede technische bagage meekrijgen om integratie in de bedrijven makkelijker te maken, dit maakt dat werkgevers weten dat zij een goede technische basis kregen en dan kan dit binnen het bedrijf aangevuld worden met de nog nodige opleiding(en), voor de afgestudeerden is het belangrijk dat zij zelf weten dat ze de nodige bagage vanuit het onderwijs gekregen hebben en zij toch al een sterk pluspunt op de arbeidsmarkt hebben.
- De machines worden steeds complexer en automatischer. De meerwaarde van een drukker wordt steeds meer zijn goede kennis van de achterliggende processen. Bijvoorbeeld hoe kleuren tot stand komen, op welke toren bepaalde PMS-kleuren het beste gelegd kunnen worden, welke invloed toevoegmiddelen zoals vochtwater en poeder enz hebben, de manier waarop verschillende papiersoorten reageren,...”

ii. Waarom niet?

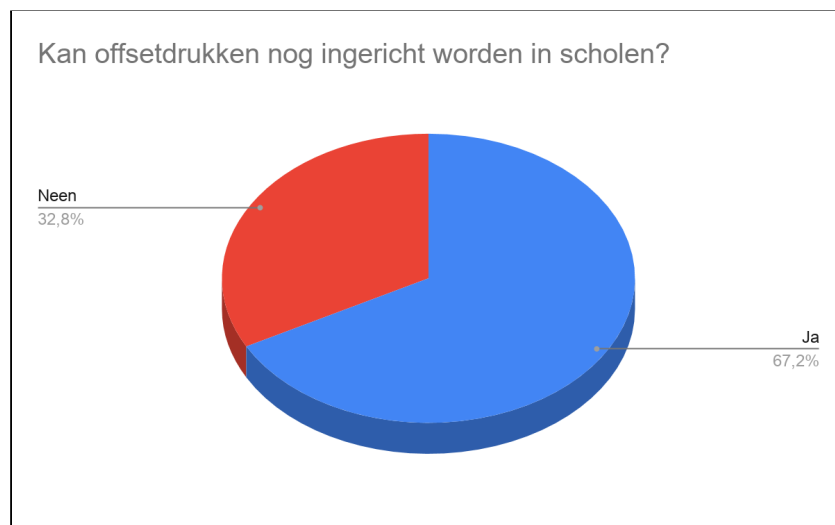
- “Laat ze in een drukkerij opleiding krijgen en betaal daar de onderneming voor.
- Basiskennis maar wel aangevuld met stage in operationeel bedrijf. Machines zijn te verouderd in de scholen
- Ik ga er van uit dat als iemand het vak van drukker wil leren dat die kiest voor BSO”

5. Kan drukken, gezien de technologische evolutie, nog in het grafisch onderwijs gegeven worden?

Drukken en afwerken behoren op onderwijsvlak tot de meer kapitaalintensieve richtingen waardoor het in werking houden van het machinepark een hele uitdaging is.

In de enquête werd gevraagd of drukken, gezien de technologische evolutie, nog in het grafisch onderwijs gegeven kan worden?

a. Resultaten van de enquête

67% van de bedrijven vinden dat praktijk drukken nog in een grafische school kan gegeven worden.

b. Toelichting

De respondenten hadden de mogelijkheid om in de enquête toelichting te geven bij hun keuze. In het onderstaande overzicht werden de meest voorkomende reacties opgenomen

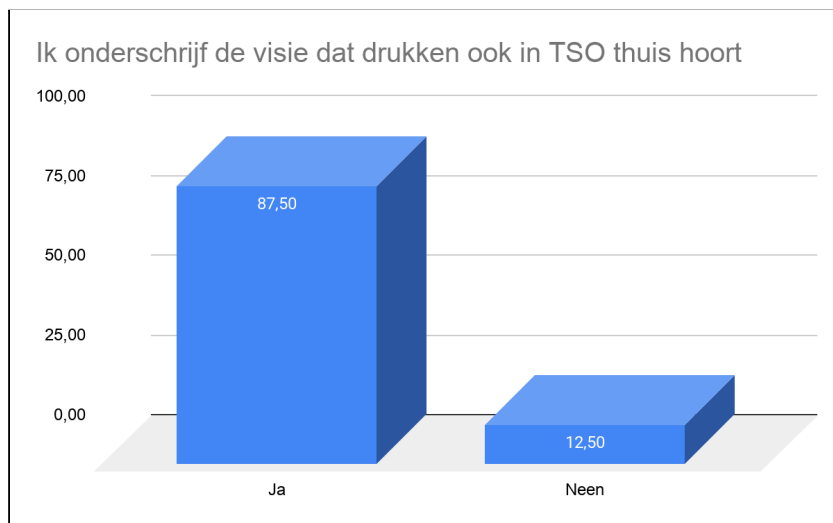
i. Waarom wel?

- “Noodzakelijk om de basis van drukken onder de knie te krijgen. (ook al is dit op minder technologische machines)
- Een goede opleiding op school (niet alleen competentiegericht, maar ook attitudegericht) ligt aan de basis van een goede loopbaan
- Ik vind dat de school hen een basis moet meegeven zoals papierkennis, inkt, ... de nodige basis materie, ook het drukken op een oudere machine kan nog perfect in de school gegeven worden als men het principe maar kent. Zelf ben ik voorstander om de studenten 1 of 2 dagen per week gedurende 1 of 2 jaren te laten meelopen in een moderne drukkerij als stage.
- De stagiairs die wij begeleiden hebben al een basisopleiding gehad en zijn dus mits de juiste begeleiding sneller inzetbaar. Kostprijs van de opleiding vanaf nul is ook niet te onderschatten en bijna onmogelijk om volledig door interne medewerkers te laten gebeuren. Tijdens hun opleiding op school hebben ze ook al een idee of drukken hun ding is en ze dit op lange termijn verder willen doen. Indien wij een opleiding geven om dan doodleuk te horen dat ze toch liever bijvoorbeeld afwerking doen, waar staan we dan?
- De basis van drukken wordt best nog op school gegeven. Wanneer direct op moderne drukpersen wordt gewerkt zal de basis nooit goed kunnen aangeleerd worden. “

ii. Waarom niet?

- “Wij hebben nu een student dual leren en dit gaat zeer goed
- Neen, de investeringskost is te groot voor de scholen. Er zal hier een wisselwerking moeten worden opgezet met de grafische bedrijven waar via stages de nodige praktijkkennis zal moeten worden opgedaan.
- Scholen hebben geen middelen om te investeren in de laatste nieuwe technologie. Dit is veel te duur. Zeker als je nog eens in alle grafische scholen dit wil doen.
- Een meer langlopende stage is interessanter
- Is niet meer relevant aan de huidige arbeidssituatie
- Verouderde techniek
- Dat er vanaf het 6de en zeker het 7de jaar in een bedrijf opleiding wordt genoten, kan ik mij zeker in vinden.”

6. Onderschrijven jullie de visie van de sectoren en de sociale partners om drukken in TSO te blijven aanbieden?

88% van de respondenten is bereid om steun te geven aan de sectoren en de sociale partners om drukken ook in TSO te blijven aanbieden. Als reden werd o.a. aangegeven dat de technologische evolutie in de sector ook nood heeft aan TSO-profielen en dat leerlingen die bewust willen kiezen voor een TSO-richting in de grafische opleidingen de kans moeten krijgen om voor drukker te kiezen.

7. Aanbevelingen uit de enquête

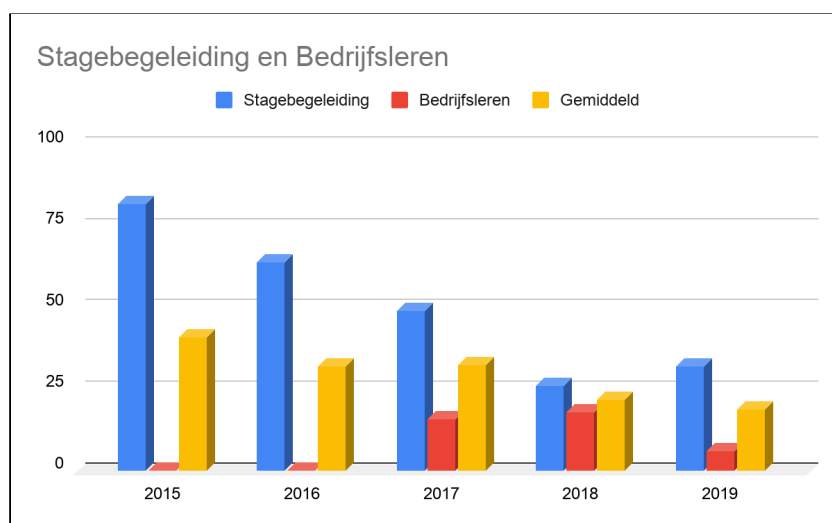
In de enquête kregen de respondenten de mogelijkheid om bijkomend advies te formuleren. In het onderstaande overzicht werden de meest voorkomende reacties opgenomen.

- “Flexo meer aandacht geven in de opleiding
- Bedrijven hebben nood een goed opgeleide mensen mét de juiste attitude
- Wij blijven openstaan voor stages en duaal leren trajecten
- Ook de opleiding afwerker zou in de praktijkopleidingen meer tot zijn recht moeten komen. Dit is materie die door de meeste schoolverlaters nauwelijks gekend is. Het wordt dan ook snel afgedaan als eenvoudiger en minderwaardig, terwijl dit op de modernste machines niet het geval is. Het probleem is ook dat de opleiding nu zeer algemeen is (printmedia). Ik vrees dat men door dit te doen vooral mensen aantrekt die geïnteresseerd zijn in het creatieve aspect.
De vraag is of minder creatieve of minder web-geïnteresseerde leerlingen die eerder geïnteresseerd zijn in een job als drukker nog ergens hun gading vinden in het aanbod.
Wanneer de opleiding zich toespitst op creatievelingen, dan is de vraag of er nog praktijk drukken moet gegeven worden legitiem. Want deze studenten zullen toch nooit aan de slag willen gaan als drukker.
- Er moet een veel nauwere samenwerking zijn tussen scholen en bedrijven om de leerlingen op de juiste manier op te leiden. Uitgebreidere stages zijn nodig !
- i.p.v. te proberen met beperkte middelen een klein en meestal achterhaal machinepark te bekostigen, vind bedrijven die opleidingen op bestaande machines per uur verhuren
- Zorg voor opleiding op de werkvloer ... kosteloos voor de werkgever ...”

8. Instroom problematiek

a. Instroom vanuit VDAB³

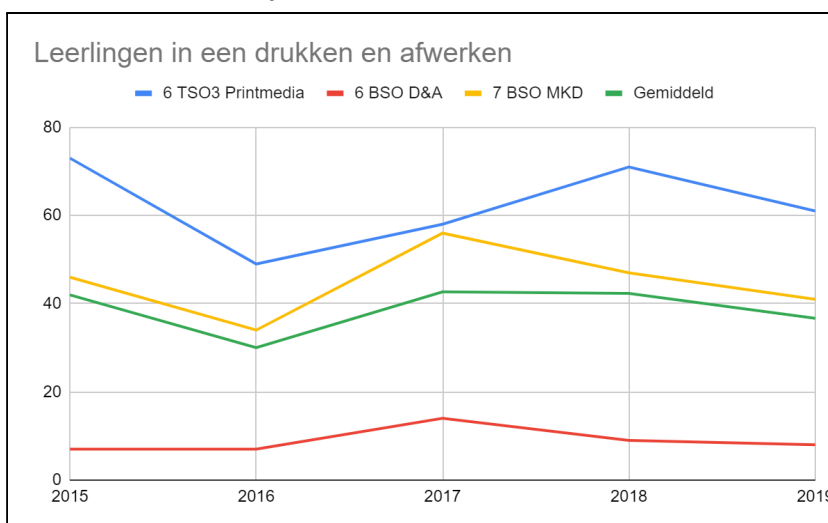
De vergrijzing in de sector zal moeten opgevangen worden door nieuwe instroom vanuit onderwijs en VDAB. Onderstaande grafiek geeft de uitstroom van de afgelopen 5 jaar weer vanuit onderwijs en de VDAB-opleidingen.

Vanuit de VDAB opleidingen drukken en afwerken (centrumleren en bedrijfsleren) stroomden er tussen 2015 en 2019 jaarlijks gemiddeld 30 werkzoekenden uit naar tewerkstelling. De dalende cijfers hebben o.a. te maken met de krimp van het aantal werkzoekenden en de bijbehorende lagere instroom in VDAB-opleidingen drukken en afwerken

³ Bron: GRAFOC

b. Instroom vanuit onderwijs⁴

Uit de opleidingen 6 TSO printmedia, 6 BSO drukken en afwerken en 7 BSO meerkleurendruk en drukwerkveredeling uit onderwijs studeerden tussen 2015 en 2019 gemiddeld 39 leerlingen af. Uit statistisch onderzoek kan ook opgemaakt worden dat slecht 1^{3de} van de leerlingen aan de slag gaat in de richting waarvoor ze gestudeerd hebben.

9. Conclusie

De grafische- en papier en karton bewerkende sectoren staan de volgende jaren voor een grote uitdaging in hun zoektocht naar geschikte kandidaten. De uitstroom uit onderwijs en VDAB, samen goed voor gemiddeld 69 leerlingen en werkzoekenden per jaar zullen niet volstaan om de geschatte aanwervingen in te vullen. In een periode van 0 tot 1 jaar zijn de bedrijven op zoek naar 161 drukkers en drukafwerkers in de periode tussen 2 en 5 jaar gaat het gemiddeld om 82 drukkers en afwerkers per jaar.

De cijfers uit het onderzoek tonen aan dat er nood is aan voldoende technisch geschoolde instroom waarbij een TSO richting drukken van groot belang blijft.

De afgelopen jaren hebben de sectoren geïnvesteerd in de promotie voor grafische opleidingen o.a. via de projecten samen met Het Beroepenhuis, Zeg het met kleur – 3D en code en de looking good krant i.s.m. met de Arteveldehogeschool en MyFutureInPrinting i.s.m. De Talentenschool.

De samenwerking met VDAB om werkzoekenden te begeleiden heeft er voor gezorgd dat de instroom in de bedrijven in grote mate kwalitatief is.

Scholen, VDAB, sectoren en bedrijven zullen moeten blijven inzetten om meer werkzoekenden en leerlingen in de opleidingen te krijgen.

⁴ Bron: VDAB: <https://www.vdab.be/trendsdoc/schoolverlaters/detail/default.shtml>

10. Alle hens aan dek!

Als sectoren zullen we sterk moeten inzetten om voldoende instroom te creëren op de openstaande vacatures, o.a. door vergrijzing op te vangen.

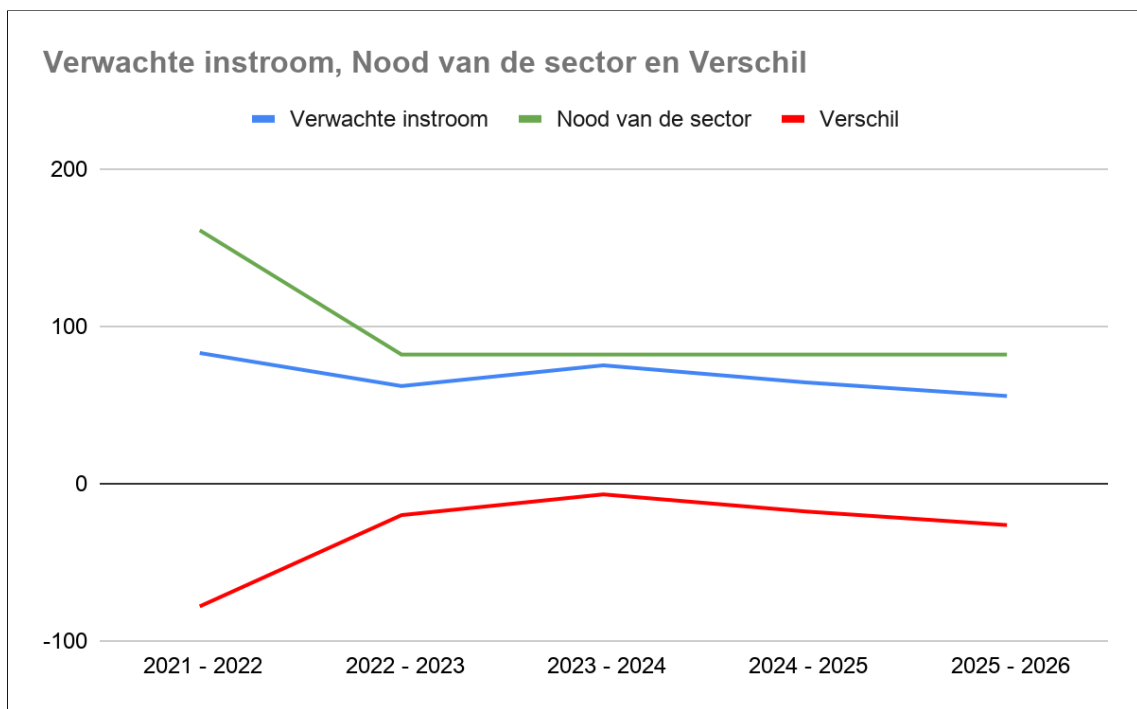
Promotie voor de grafische opleidingen (zie ook promotie voor de grafische beroepen pag. 17) is een gedeelde verantwoordelijkheid voor de sectoren, de scholen en opleidingscentra.

Recrutering en plaatsen van vacatures via de vertrouwde kanalen van onderwijs en VDAB zal uitgebreid moeten worden tot de kanalen die de huidige schoolverlaters meer gebruiken: LinkedIn, Facebook, sectorale vacature website, enz.

a. Uitdagingen

Met de slogan "Alle hens aan dek" wil de Vlaamse overheid de werkgevers aanmoedigen om alle werkzoekenden een kans te geven om openstaande vacatures in te vullen. Ook de grafische sector zal hier sterk op moeten inzetten.

Uit de enquête wordt de noodzaak aan instroom van nieuwe drukkers en drukafwerkers duidelijk in kaart gebracht.

Indien de uitstroom uit onderwijs en VDAB de volgende 5 jaar zich in dezelfde lijn verder zet dan de afgelopen 5 jaar stevent de grafische sector af op een tekort aan nieuwe instroom.

De zoektocht naar de ideale werknemer met een grafische achtergrond zal moeilijker worden. Werkgevers zullen naast de traditionele instroomkanalen van interim en onderwijs alternatieven moeten bekijken.

b. LinkedIn-profiel en vacaturesite PrintmediaJobs.be

Om de grafische vacatures meer zichtbaar te maken heeft GRAFOC een specifieke **LinkedIn-pagina (PrintmediaJobs)** en **Facebookpagina PrintmediaJobs** gecreëerd om grafische vacatures te verspreiden..

GRAFOC tast verder met verschillende partners (oa Febelgra en Grafisch Nieuws) de mogelijkheden af van een uitgereidere website PrintmediaJobs.be waar grafisch- en papier en karton bewerkende bedrijven hun vacatures kunnen op laten publiceren.

Het succes van vacaturesites en LinkedIn-pagina's kan pas echt goed werken wanneer kandidaat nieuwe werknemers de weg vinden naar deze sociale media.

GRAFOC en de betrokken partners zullen leerkrachten en technisch adviseurs van TSO-BSO scholen, docenten van hogescholen en instructeurs van VDAB vragen om leerlingen, studenten en cursisten de weg te wijzen naar de website, facebook-pagina en LinkedIn-pagina van PrintmediaJobs.be

11. Antwoorden en adviezen bij de open vragen uit de enquête van maart 2021

De ontvangen input en adviezen van bedrijven in deze enquête zijn uiterst waardevol. Hierbij geven we de ingevulde antwoorden, verduidelijking vanuit GRAFOC en de stand van zaken.

De adviezen die respondenten zonder naam of mailadres hebben opgegeven zijn niet opgenomen omdat er niet kan achterhaald worden of deze input van grafische- of papier en karton bewerkende bedrijven komen.

In de BSO - TSO enquête hadden de respondenten de kans om advies te geven op 3 onderstaande open vragen:

1. Lijkt het voor u een meerwaarde om drukken ook op TSO-niveau te geven?
2. Denkt u dat, gezien de snelle technologische evolutie en de kapitaalintensieve machines, scholen de praktijk (offset) drukken in de nabije toekomst nog op school kunnen/moeten geven?
3. Heeft u nog input die een meerwaarde kan zijn?

In onderstaand overzicht werden de meest voorkomende adviezen samengevat en onder één van volgende 7 items ondergebracht:

1. Flexo drukken
2. Drukafwerking
3. Niveau van de leerlingen die uitstromen met meer technisch inzicht
4. Attitude van nieuwe werknemers
5. Werkplekieren, stages, duaal leren en voortgezette opleiding in het bedrijf
6. Promotie voor de beroepen in de grafische sector
7. Investerings in grafische machines in onderwijs

1. Flexo drukken

“Geef meer aandacht aan flexo drukken in de opleiding.”

Flexo drukken: Dit advies komt 10 keer voor in de enquête.

Vanaf het schooljaar 2020-2021 bieden onderstaande grafische scholen reeds de **duale richting (Offset-en) flexo rotatie** aan:

Talentschool Turnhout	Dennis Dierickx	dennis.dierckx@talentschooltturnhout.be
VISO Mariakerke	Ann Ryckewaert	tac@visocloud.org
Athena Campus Heule	Bart Vandendriessche	bart.vandendriessche@athena-heule.be

Aanvulling GRAFOC

Indien je bedrijf nog geen duale leerlingen in opleiding heeft kan je je voor het schooljaar 2021-2022 kandidaat stellen. Hiervoor kan je contact opnemen met de school of met duaal@printenkarton.be

Het is eveneens mogelijk om een **werkzoekende op te leiden tot flexo drukker** via een traject van werkplekieren. Neem hiervoor contact met henk.vanderbeke@grafoc.be

2. Drukafwerking

“Ook de opleiding afwerker zou in de praktijkopleidingen meer tot zijn recht moeten komen. Dit is materie die door de meeste schoolverlaters nauwelijks gekend is.”

Drukafwerking: Dit advies komt 6 keer voor in de enquête.

Aanvulling GRAFOC

In het 6de BSO-drukken en afwerken en het 7de meerkleurendrukken en drukwerkveredeling krijgen leerlingen naast praktijk drukken eveneens praktijk drukafwerken.

Scholen hebben veelal een beperkt aantal drukafwerkingsmachines waardoor leerkrachten niet diep kunnen ingaan op deze materie. Contacteer een grafische school uit je omgeving (<https://grafoc.be/onderwijs>) en **biedt voor een kleine groep leerlingen en hun leerkracht een opleiding aan op de afwerkingsmachines** in je bedrijf.

Het is ook mogelijk om een **werkzoekende op te leiden tot drukafwerker** via een traject van werkplekleren. Hiervoor kan je contact opnemen met henk.vanderbeke@grafoc.be

3. Niveau van de leerlingen die uitstromen met meer technisch inzicht

“De machines worden steeds complexer en automatischer. De meerwaarde van een drukker wordt steeds meer zijn goede kennis van de achterliggende processen.”

- De basisbeginselen van het offsetdrukken hoeven niet op de meest kapitaalintensieve machines aangeleerd te worden.
- Zorg er toch wel voor om basis concept idee van drukken beter onder de knie, in de vingers te krijgen voordat er in de bedrijven opgestart wordt, deze basis zorgt er dus voor dat de opstart bij het bedrijf iets vlotter kan gaan.
- Ook in de toekomst zal er een degelijk theoretisch basis niveau nodig zijn om iets op papier (of andere drager) te krijgen met een drukmachine, of deze nu digitaal laser, inkjet of in offset.
- Het beheersingsniveau dat we verwachten van nieuwe werknemers wordt steeds groter, gezien de voortdurend nieuwe technologische evolutie.
- We zullen eerder moeten opteren om machinebedieners met een zeker niveau (ASO-ers) die de weg van het studeren niet vinden. Het is eerder een niveau of studievermogen van de cursist/leerling.
- Meestal zijn technisch geschoolde profielen polyvalenter inzetbaar.”

Niveau van de leerlingen die uitstromen met meer technisch inzicht: Dit advies komt 60 keer voor in de enquête.

Aanvulling GRAFOC

GRAFOC en PaperPackSkills hebben samen met het ministerie van onderwijs en verschillende grafisch bedrijven nieuwe beroepsprofielen ontwikkeld voor de drukvoorbereiding, drukken, drukafwerken en digitaal drukken.

Deze beroepsprofielen worden vanaf het schooljaar 2023 in het 5de jaar van het secundair onderwijs uitgerold via nieuwe leerplannen.

De printmedia opleidingen die de leerlingen in grafische scholen volgen moeten hierdoor nog beter aansluiten bij het werkveld.

4. Attitude van nieuwe werknemers

“Bedrijven hebben nood een goed opgeleide mensen mét de juiste attitude.”

Attitude van nieuwe werknemers: Dit advies komt 2 keer voor in de enquête.

Aanvulling GRAFOC

Een goede attitude van leerlingen en werkzoekenden is in de meeste gevallen het begin van een kwalitatief opleidingstraject in een bedrijf.

Soda+ is een project dat leerlingen motiveert om efficiënter te werken aan professionele attitudes (<https://sodaplus.be/nl-be/bedrijven>). De attitude van deze leerlingen wordt op regelmatige tijdstippen opgevolgd. Indien de houding of de attitude van leerlingen er op achteruitgaat zal de school in gesprek gaan met deze leerlingen om hen tijdig bij te sturen.

GRAFOC bereidt tijdens **JobExpo's** (<https://www.jobexpo.be/>) leerlingen uit diverse grafische scholen voor op sollicitaties en geeft hen **tips om op een positieve manier over te komen**.

In een **opleidingstraject voor werkzoekenden** kan er tijdens stages of werkplekieren **extra aandacht besteed worden aan een goede attitude**. Hiervoor kan je contact opnemen met henk.vanderbeke@grafoc.be

5. Werkplekieren, stages, duaal leren en voortgezette opleiding in het bedrijf

“Wij blijven openstaan voor stages en duaal leren trajecten. Geef bedrijven een financiering om opleiding te geven. Huur machines in bedrijven om leerlingen op te leiden.”

Werkplekieren, stages en voortgezette opleiding in het bedrijf: Dit advies komt 37 keer voor in de enquête.

Aanvulling GRAFOC

Bedrijven zijn er voorstander van dat scholen en VDAB een basisopleiding geven die aangevuld wordt met werkplekieren of stages in het bedrijf.

Neem eens contact op met de grafische school uit je omgeving (<https://grafoc.be/onderwijs>) en geef aan dat **je bedrijf open staat voor stages of dat je bereidt bent om een kleine groep leerlingen samen met hun leerkracht een opleiding op de machines in je bedrijf te geven**.

Duaal opleidingen offset- en flexo drukken en digitaal drukken worden nu al aangeboden in onderstaande scholen:

Talentschool Turnhout Campus Zenit	Operator digitaal drukken	kurt.melis@talentschooltturnhout.be
Talentschool Turnhout Campus Zenit	Offset- en Flexorotatie	dennis.dierckx@talentschooltturnhout.be
Sint Cordula Instituut	Operator digitaal drukken	trumi@sintcordula.be
VISO Mariakerke	Offset- en Flexorotatie	tac@visocloud.org
VISO Mariakerke	Operator digitaal drukken	tac@visocloud.org
Edugo Campus Glorieux	Offset- en Flexorotatie	carl.malfliet@edugo.be
Edugo Campus Glorieux	Operator digitaal drukken	carl.malfliet@edugo.be
Edugo Campus Glorieux	Drukafwerker	carl.malfliet@edugo.be
Edugo Campus Glorieux	Drukvoorbereider	carl.malfliet@edugo.be
Athena Campus Heule	Offset- en Flexorotatie	bart.vandendriessche@athena-heule.be
Technisch atheneum Brugge	Operator digitaal drukken	cvanhoorne@ktabrugge.be
Next Level X Hasselt	Offset- en Flexorotatie	heidi.stippelmans@levelx.be

Indien je bedrijf nog geen duale leerlingen in opleiding heeft kan je je voor het schooljaar 2021 - 2022 kandidaat stellen. Hiervoor kan je contact opnemen met de school of met duaal@printenkarton.be

Het is ook mogelijk om een **werkzoekende op te leiden via stages of via een traject van werkplekieren**. Hiervoor kan je contact opnemen met henk.vanderbeke@grafoc.be

6. Promotie voor de beroepen in de grafische sector

“Omdat er nood is aan handige technische mensen met een goede attitude die warm gemaakt worden voor het vak van drukker. Als er geen opleiding op TSO-niveau gegeven wordt, kan met leerlingen met een bepaald studievermogen niet motiveren om specifiek het vak van drukker reeds van jong af aan te leren.”

Promotie voor de beroepen in de grafische sector: Dit advies komt 6 keer voor in de enquête

Aanvulling GRAFOC

De afgelopen 15 jaar heeft GRAFOC de printmedia sector op een positieve manier in beeld gebracht op **VRT**, verschillende **lokale TV** stations en in **diverse dagbladen**. Deelname van GRAFOC aan de **Vakmansroute** van Unizo en infostanden tijdens **Openbedrijvendagen** in diverse printmedia bedrijven bracht het printmedia onderwijs dichter bij jongeren en hun ouders.

Sinds 2006 werkt GRAFOC samen met **Het Beroepenhuis** (<https://www.beroepenhuis.be/>) om promotie te voeren voor de printmedia beroepen en -onderwijs bij leerlingen van het 6de leerjaar van het basisonderwijs en het 1ste jaar van het secundair.

Met Zeg het met kleur, 3D en code

(<https://www.arteveldehogeschool.be/zeghetmetkleur/het-project>) richten GRAFOC en de Arteveldehogeschool zich op leerlingen en leerkrachten van BSO tot ASO om hen kennis te laten maken met de boeiende en hoogtechnologische grafische sector.

MyFutureInPrinting (<https://myfutureinprinting.be/>) is een lokaal project in samenwerking met de Talentenschool van Turnhout om jongeren aan te trekken voor de printmedia opleidingen van de school.

Om Leerlingen uit het 6de leerjaar van het basisonderwijs en het 1ste jaar van het secundair te laten proeven van het printmedia onderwijs wordt een **printmedia leermap** ter beschikking gesteld van leerkrachten. Aan de hand van creatieve, boeiende en uitdagende opdrachten kunnen leerkrachten de printmedia sector in het dagdagelijks leven in beeld brengen.

7. Investerings in grafische machines in onderwijs

“De investeringskost is te groot voor de scholen. In plaats van te proberen met beperkte middelen een klein en meestal achterhaald machinepark te bekostigen in verschillende besteed deze middelen op een andere manier. Beperk het aantal grafische scholen om gericht te investeren. Geef een goede, eerder theoretische basisopleiding op school.”

Investerings in grafische machines in onderwijs: Dit advies komt 22 keer voor in de enquête.

Aanvulling GRAFOC

De printmedia opleidingen behoren tot de duurste opleidingen die in onderwijs en bij VDAB gegeven worden. De drukpersen en afwerkingsmachines in scholen zijn veelal ruim 25 jaar oud waardoor de onderhoudskosten zeer hoog worden. Klein formaat persen zijn nog enkel op de 2de hands markt verkrijgbaar waardoor de prijs - relevantie (ouderdom) in vraag kan gesteld worden.

GRAFOC raadt scholen aan om de offsetpersen zo lang mogelijk in werking te houden. Wanneer de herstellingskosten niet meer in verhouding zijn tot de waarde van de machines raadt GRAFOC aan om over te stappen op basic digitale drukpersen. Scholen kunnen ook gebruik maken van het aanbod van 10 dagen gratis opleiding bij VDAB. Verschillende scholen kunnen overwegen om samen een gezamenlijk opleidingsatelier uit te bouwen.

Alle vormen van drukken kunnen nadien via **stages**, **werkplekleren** en **duale** trajecten aangeleerd worden in printmedia bedrijven.

Meer info: herman.staes@grafoc.be - marjolijn.houben@indufed.be - marc.vandenbroucke@febelgra.be